

Prava i obaveze u okviru socijalne pomoci

1. Koja su moja prava?

Ukoliko predate potpisani zahtev za primanje ekonomske socijalne pomoci, na njega socijalna sluzba grada Winterthura mora da odgovori.

Protiv pisane odluke o odbijanju zahteva ili njegovom neuzimanju u razmatranje mozete u roku od 30 dana uloziti zalbu glavnom odeljenju socijalne sluzbe, Pionierstrasse 5, 8403 Winterthur.

Vasi podaci i informacije vase kao posebno osetljivi licni podaci koje treba zastiti u smislu Zakona o zastiti licnih podataka. Zaposleni u socijalnoj sluzbi smeju da obradjuju samo one podatke, koji su neophodni kako bi se ispunili zakonski uslovi u skladu sa Zakonom o socijalnoj zastiti (SHG) i Propisom o pruzanju azila (AfV)¹ kao i shodno Saveznom zakonu o pruzanju pomoci ugrozenima (ZUG). Kao osoba kojoj je pomoc potrebna, Vi mozete da dobijete uvid u svoje podatke.

2. Koje su moje obaveze?

2.1 Obaveza informisanja i obaveza prijavljivanja

Kada podnosite zahtev za socijalnu pomoc, morate da predocite licnu ispravu. Na pitanja koja se ticu Vas licno kao i ona o Vasem bracnom partneru/partnerki ili ona o Vasem registrovanom partneru/partnerki kao i ona o Vasem vanbracnom partneru/partnerki kao i o Vasoj maloletnoj deci i o odgovarajucim licnim i finansijskim okolnostima morate da odgovorite potpuno i istinito.

Imajuci u vidu § 18 SHG i § 28 Uredbe o socijalnoj pomoci (SHV) socijalnoj sluzbi morate odmah i samoinicijativno da prijavite sve promene koje se ticu prihoda i imovinske situacije, licnih i porodicnih odnosa kao i okolnosti stanovanja (npr. promena adrese, useljenje ili iseljenje drugih lica, vencanje). Takodje odmah treba prijaviti i primanje penzija ili dnevnica bilo koje vrste, isplata osiguranja ili finansijskih potpora od strane trecih lica. Ova obaveza prijavljivanja odnosi se i na promene koje se ticu prihoda i imovinske situacije kao i licnih i porodicnih odnosa bracnog partnera/partnerke, registrovanog partnera/partnerke, vanbracnog partnera/partnerke i maloletne dece, ukoliko ste prijavljeni s njima u istom domacinstvu. Narocito se moraju prijaviti nasledstva stecena tokom i nakon primanja ekonomske pomoci (do 15 godina nakon poslednjeg primanja socijalne pomoci).

Socijalnoj sluzbi morate unapred da prijavite odmor ili boravak u inostranstvu, za sta vam je potrebno odobrenje. Ne postoji izricito pravo na duza odsustva ili boravke u inostranstvu. Neodobrena odsustva ili odsustva koja traju duze od dozvoljenog mogu da dovedu do skracenja ili zahteva za povrat sredstava ili do obustave pruzanja pomoci.

2.2 Smanjenje potrebe za pomoci

Pravo na primanje ekonomske socijalne pomoci ima onaj, ko nema pravovremeno odnosno ne poseduje dovoljno sopstvenih sredstava kako bi se izdržavao (§ 14 SHG). Na osnovu ovog nacela supsidijarnosti, ekonomska socijalna pomoc moze se isplacivati samo onima, koji se iz krize ne mogu izbaviti sami ili uz pomoc trecih lica.

Stoga ste u obavezi da iskoristite sve mogucnosti kako biste poboljsali svoju licnu i finansijsku situaciju. Tu se ubrajaju trazenje posla i zaposljavanje. Od osobe koja prima pomoc se ocekuje da aktivno doprinese svojoj brznoj profesionalnoj i socijalnoj integraciji (ukljucujuci ucesce u preduzimanju odgovarajucih mera integracije). Osim toga ste u obavezi da podnesete sve zahteve za finansijsku pomoc, koji prethode zahtevu za ekonomsku socijalnu pomoc (npr. zahteve za primanje penzije i dnevnica, zahteve za porodicni dodatak i privremenu isplatu alimentacije, zahteve za odobrenje pomoci za skolovanje). Te zahteve, ukoliko je odobreno, treba preneti socijalnoj sluzbi.

2.3 Postovanje uslova i smanjenje pomoci

Prema § 21 SHG i § 23 SHV § 17 stav 4 AfV socijalna sluzba treba da Vam u pismenom obliku pruži uslove, npr. prihvatanje odgovarajuceg placenog posla ili ucesce u merama integracije. Ukoliko ne ispunite te zahteve uprkos tome sto Vas se upozori da postoji mogucnost smanjenja ili potpunog obustavljanja socijalne pomoci, iznos moze biti smanjen u rasponu do 30 % osnovnih potreba za izdržavanje (GBL) ili se pruzanje pomoci moze obustaviti. Takodje se i dodaci za integraciju ili neoporezivi delovi dohotka mogu umanjiti ili vise ne isplacivati (§ 24 i § 24a SHG i § 17 stav.1 AfV).

2.4 Obaveza izdržavanja rodbine

Vasi direktni preci i potomci (deca, roditelji, unuci, bake i deke) u principu imaju obavezu obezbedjivanja pomoci (cl. 328 i 329 Gradjanskog zakonika). U slucaju primanja finansijske socijalne pomoci, socijalna sluzba proverava eventualnu obavezu tih rodjaka za pruzanje pomoci u skladu sa njihovim finansijskim mogucnostima.

1 Prema AfV pomoc dobijaju osobe koje traze azil sa licnom ispravom N, ugrozene osobe sa licnom ispravom m S, privremeno prihvaceni stranci sa licnom ispravom F: Prema osobama koje dobijaju pomoc prema AfV dodatno se primenjuje Zakon o socijalnoj zastiti (SHG) i Propis o socijalnoj zastiti (SHV) kao ispomoc.

2.5 Obaveza povrata isplata pri legitimnom primanju pomoci

Imajuci u vidu § 27 SHG i § 18 stav 2 AfV kao osoba kojoj se pruza pomoc, Vi ste u obavezi da refundirate socijalnu pomoc koju ste primili, u skladu sa zakonom za Vas i bracnu partnerku/bracnog partnera odnosno registrvanu partnerku/registrarvanog partnera kao i za maloletnu decu:

- ukoliko Vama ili gore pomenutim osobama retroaktivno budu odobrene isplate od socijalnog ili privatnog osiguranja (npr. dnevne naknade od osiguranja za slucaj nezaposlenosti, invalidnine, osiguranja za slucaj nesrece, isplate iz penzionog fonda (BVG) ili od kancelarije za dodatna davanja) ili od trecih lica (§ 27 stav 1 slovo a SHG, § 18 stav 2 slovo a AfV). Pritom morate da vratite najvise onaj iznos socijalne pomoci, koji Vam je isplacen tokom vremenskog perioda za kojeg ste naknadno primili isplate od osiguranja,
- ukoliko Vi ili neka od gore pomenutih osoba poboljsa svoju finansijsku situaciju na osnovu dobijenog nasledstva, dobitka na lutriji ili na neki drugi nacin koji se ne moze pripisati sopstvenom radu (§ 27 stav 1 slovo b SHG, § 18 stav 2 slovo b AfV),
- ukoliko Vi ili neka od gore pomenutih osoba poboljsa svoju finansijsku situaciju zaslugom sopstvenog rada, i to tako da povrat sredstava bude primeren (§ 27 stav 1 slovo b SHG),
- ukoliko postojeća ali trenutno nelikvidna imovina (npr. vlastito zemljiste, vlastita kuca ili vlastiti sprat kuce, udeli u nasledstvu ili slicna imovina) postanu naknadno raspolozivi (§ 27 stav 1 slovo c u vezi sa § 20 SHG).

U slucaju smrti izdrzavanog lica, moze se traziti povrat isplacenih iznosa socijalne pomoci shodno stecenom nasledstvu (§ 28 SHG).

Ne zahtevaju se nazad one socijalne pomoci koje su iisplacene pre vise od 15 godina. Od toga su izuzete isplate za koje je potpisana obaveza povrata ili - u slucaju vlasnistva nad nepokretnom imovinom – za koje je upisana hipoteka (§ 30 SHG).

2.6 Obaveza povrata pri nelegitimnom primanju pomoci i kaznene odredbe

Ako se isplate socijalne pomoci primaju na osnovu neistinitih ili nepotpunih podataka moraju se vratiti shodno § 26 slovo a SHG, §18 stav 1 AfV. To vazi i za slucaj da isplacenu socijalnu pomoc koristite u druge svrhe od onih koje je socijalna sluzba odredila, sto dovodi do toga da socijalna sluzba mora ponovo da je isplati (§ 26 slovo b SHG, §17 stav 2 slovo c AfV). Takva zloupotreba moze shodno § 24 stav 1 slovo a br. 5 SHG, §17 stav 1 slovo a AfV, dovesti i do smanjenja isplacivanja socijalne pomoci.

U slucaju primanja isplata pomoci na koje niste imali pravo, postoji obaveza povrata zbog neosnovanog bogacenja (analogna primena cl. 62 i dr. Zakona o obligacionom pravu). U obavezi ste da takve neuobicajene transfere odmah prijavite socijalnoj sluzbi i izvrсите povrat novca.

Napomena: Socijalna sluzba duzna je da utvrdi da li ste kvalifikovani za podnosenje zahteva kao i da proveriti eventualne zahteve koje imate prema trecim licima. U tu svrhu ce se po pravilu na pocetku i tokom pruzanja pomoci od Zavoda za socijalno osiguranje Ciriha pribaviti Vas individualni izvod iz racuna PIO. Pored toga obicno se upucuje i upit kantonalnoj sluzbi za drumski saobraćaj.

U slucaju sumnje na nelegitimno primanje socijalne pomoci, socijalna sluzba takodje ima pravo da na osnovu § 18 stav 4, § 47 slovo c i § 48 stav 2 SHG kao i § 27 SHV, proveriti podatke koje je dalo izdrzavano lice, na primer kod odgovarajucih drzavnih organa, poslodavaca ili najmodavaca kao i da prikupi informacije od trecih lica.

Osim toga socijalna sluzba grada Winterthur-a je u obavezi da podnese krivicnu prijavu, shodno cl. § 148 slovo a Krivicnog zakonika Svajcarske (StGB), protiv onih lica koja za sebe ili druge bespravno pribave isplatu socijalne pomoci, time sto precute izmenjene okolnosti, daju neistinite ili nepotpune podatke ili dovodjenjem drugih u zabludu na neki drugi nacin. Ukoliko postupate zlonamerno, morate da racunate s krivicnom prijavom zbog prevare u smislu clana 146 StGB. Presuda prema cl.148 slovo a ili cl. 146 StGB moze za inostrane drzavljanke i drzavljanke sa sobom povuci i proterivanje iz Svajcarske.

3. Obaveza prijavljivanja sluzbi za migrante

Socijalna sluzba grada Winterthur-a je u zakonskoj obavezi da sluzbi za migrante cirskog kantona prijavi isplacivanje finansijske socijalne pomoci stranim drzavljanima. Obaveza prijavljivanja ne postoji za privremeno priznate izbeglice ili za izbeglice sa priznatim izbeglickim statusom, Primanje finansijske socijalne pomoci moze kao posledicu imati gubitak dozvole za privremeni ili stalni boravak i smanjenje nivoa stalnog boravka od strane sluzbe za migrante.